

Dosarul nr. 3ra-577/2022
2-20131831-01-3ra-30052022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud: M.Gandrabur)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A. Bostan, G.Dașchevici, Gh.Mîra)

ÎN C H E I E R E

06 iulie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componentă:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Aliona Miron
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursului depus de Primăria comunei Ciorescu și
Primarul comunei Ciorescu, mun.Chișinău, reprezentați de avocatul Anatolie
Barbacari,

în cauza de contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în
judecată depusă de Lisițin Svetlana împotriva Primăriei comunei Ciorescu și
Primarul comunei Ciorescu, mun.Chișinău cu privire la accesul la informație și
compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 08 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La data de 22 octombrie 2020, Lisițin Svetlana a depus cerere de chemare în
judecată în contencios administrativ împotriva Primăriei com. Ciorescu și
Primarului com. Ciorescu, mun.Chișinău, Grițac Alina solicitând recunoașterea
ilegalității refuzului nr. 02/1-38-529 din 19 septembrie 2020, obligarea eliberării
copiei autentificate a deciziei Consiliului com. Ciorescu, mun.Chișinău nr. 2/5 din
26 aprilie 2006, încasarea sumei de 15 000 lei cu titlu de prejudiciu moral și a
sumei de 1 500 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

În motivarea acțiunii a menționat că, la 18 septembrie 2020 s-a adresat
Primăriei com. Ciorescu, mun.Chișinău cu cerere privind eliberarea copiei
autentificate a deciziei Consiliului com. Ciorescu, mun.Chișinău nr. 2/5 din 26
aprilie 2006, însă i s-a refuzat examinarea acesteia.

A notat că i s-a încălcat dreptul de acces la informație oficială, drept garantat
de Legea privind accesul la informație și Convenția Europeană pentru Drepturile
Omului.

Prin hotărârea din 09 martie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani s-a
admis parțial acțiunea.

S-a anulat răspunsul nr. 02/1-38-529 din 19 septembrie 2020 semnat de
Primarul interimar al com. Ciorescu, Grițac Alina. S-a obligat Primăria com.
Ciorescu să elibereze reclamantei Lisițin Svetlana copia autentificată a deciziei
Consiliului com. Ciorescu nr. 2/5 din 26 aprilie 2006. S-a dispus încasarea în mod

solidar din contul Primăriei com. Ciorescu și Primarului com. Ciorescu în beneficiul Lisițin Svetlana suma de 1 500 de lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică și suma de 1 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral. În rest acțiunea s-a respins ca neîntemeiată.

Invocând ilegalitatea hotărârii instanței de fond, la 8 aprilie 2021, Primăria com. Ciorescu și Primarul com. Ciorescu au declarat apel împotriva hotărârii Judecătorei Chișinău (sediul Rîșcani) din 09 martie 2021.

Din materialele cauzei rezultă că, dispozitivul hotărârii instanței de fond a fost pronunțat public la 09 martie 2021, iar cererea de apel a fost depusă la 8 aprilie 2021, prin urmare Completul judiciar constată că, apelul declarat de Primăria com. Ciorescu și Primarul com. Ciorescu a fost depus în interiorul termenului legal.

Prin decizia din 8 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul declarat de Primăria comunei Ciorescu și Primarul comunei Ciorescu, mun. Chișinău și s-a menținut hotărârea din 09 martie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a invocat că în speță, raportul juridic litigios este reglementat de Legea privind accesul la informație nr. 982 din 11 mai 2000, care conține norme speciale aferente procesului de asigurare și realizare a dreptului de acces la informațiile de interes public, iar aceste situații fiind stipulate exhaustiv, nu pot fi aplicate discreționar de către instanța de judecată.

Conform art. 5 alin. (3) din Legea cu privire la actele normative nr. 100 din 22 decembrie 2017, normele juridice speciale sunt aplicabile în exclusivitate anumitor categorii de raporturi sociale sau subiecți strict determinați. În caz de divergență între o normă generală și o normă specială, care se conțin în acte normative de același nivel, se aplică norma specială.

Iar, potrivit art. 7 alin. (3) din aceeași Lege, în cazul în care între două acte normative cu aceeași forță juridică apare un conflict de norme, se aplică prevederile ultimului act normativ adoptat, aprobat sau emis, cu excepția situațiilor prevăzute la art. 5 alin. (3) și (4). Prin urmare, persoana care se consideră lezată de către furnizorul de informații într-un drept sau interes legitim al său, într-una din formele prevăzute de art. 21 alin. (3) din Legea privind accesul la informație, dispune de dreptul de a ataca acțiunile furnizorului, atât pe cale extrajudiciară, cât și direct în instanța de judecată.

Potrivit art. 23 din Legea privind accesul la informație nr. 982 din 11 mai 2000, (1) În cazul în care persoana care consideră că drepturile sau interesele legitime în ceea ce privește accesul la informație i-au fost lezate, precum și în cazul în care nu este satisfăcută de soluția dată de către conducerea furnizorului de informații sau de către organul ierarhic superior al acestuia, ea poate ataca acțiunile sau inacțiunea furnizorului de informații direct în instanța de contencios administrativ competentă. (2) Sesizarea instanței de judecată se va efectua în termen de o lună de la data primirii răspunsului de la furnizorul de informații sau, în caz dacă nu a primit răspuns, de la data când trebuia să-l primească. Dacă solicitantul de informații a atacat anterior acțiunile furnizorului de informații pe cale extrajudiciară, termenul de o lună curge de la data comunicării răspunsului conducerii furnizorului de informații și/sau organului ierarhic superior al acestuia sau, în caz dacă nu a primit răspuns, de la data când trebuia să-l primească.

Svetlana Lisițin a contestat răspunsul nr. 02/1-38-529 din 19 septembrie 2020 semnat de Primarul com. Ciorescu, Grițac Alina (care a fost recepționat la 23

septembrie 2020), direct în instanța de contencios administrativ la 22 octombrie 2020.

La acest capitol, instanța de apel a menționat că în conformitate cu prevederile art. 24 al Legii privind accesul la informație, nr. 982-XIV din 11.05.2000, în funcție de gravitatea efectelor pe care le-a avut refuzul nelegitim al funcționarului public, responsabil pentru furnizarea informațiilor oficiale, de a asigura accesul la informația solicitată, instanța de judecată decide aplicarea unor sancțiuni în conformitate cu legislația, repararea prejudiciului cauzat prin refuzul nelegitim de a furniza informații sau prin alte acțiuni ce prejudiciază dreptul de acces la informații, precum și satisfacerea neîntârziată a cererii solicitantului.

Instanța de apel a constatat că, la caz nu pot fi reținute alegațiile părții apelante în vederea declarării acțiunii ca fiind inadmisibilă în temeiul art. 207 alin. (2) lit. f) Cod administrativ. Or, din analiza materialelor cauzei, s-a reținut cu certitudine faptul că, obiectul prezentei acțiuni este reglementat de prevederile Legii privind accesul la informație, nr. 982-XIV din 11.05.2000, prevederile căreia exceptează persoana care consideră că drepturile sau interesele legitime în ceea ce privește accesul la informație i-au fost lezate de la respectarea procedurii prealabile atât în partea contestării răspunsului cât și în partea reparării prejudiciului.

Prin urmare, instanța de apel a notat că acțiunea reclamantei Svetlana Lisițin depusă direct în instanța de contencios administrativ a fost depusă în termen, din care motive, prima instanță corect a reținut spre examinare fondul cerințelor formulate în acțiune.

La data de 11 aprilie 2022, Primăria comunei Ciorescu și Primarul comunei Ciorescu, mun.Chișinău, reprezentați de avocatul Anatolie Barbacari a depus recurs împotriva deciziei din 8 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel și emiterea unei noi decizii de respingere a acțiunii (f.d.130-134).

În susținerea recursului a invocat că în litigiul dat respectarea procedurii prealabile este obligatorie, acțiune care nu a fost respectată de către Svetlana Lisițin, considerent din care cererea de chemare în judecată a Svetlanei Lisițin împotriva Primarul comunei Ciorescu și funcționarul public Primarul interimar Alina Grițac, privind recunoașterea refuzului nelegitim și obligarea eliberării informației urmează a fi declarată inadmisibilă.

Or, conform art. 208 alin. (1) Codul administrativ, în cazurile prevăzute de lege, pînă la înaintarea acțiunii în contencios administrativ, se va respecta procedura prealabilă

S-a notat în cererea de recurs că autoritatea publică emitentă soluționează cererea prealabilă în termen de 15 zile calendaristice. Prevederile art.60 alin.(2)-(5) se aplică corespunzător. Dacă prin cererea prealabilă se solicită și repararea prejudiciului, atunci cererea privind repararea prejudiciului se examinează de autoritatea publică emitentă în procedură administrativă separată

Astfel, se atestă cert faptul că procedura prealabilă în situația nominalizată este obligatorie, or, Codul administrativ stipulează expres cazurile pentru care procedura prealabilă nu se efectuează.

Conform art. 163 Codul administrativ, procedura de examinare a cererii prealabile nu se efectuează dacă: a) actul administrativ individual este emis de către Guvern, un consiliu local sau Adunarea Populară a Găgăuziei; b) decizia cu privire la cererea prealabilă înrăutățește situația unei persoane față de situația din

decizia inițială; c) legea prevede expres adresarea nemijlocită în instanța de judecată.

Prin urmare, s-a reiterat în recurs faptul că răspunsul Primăriei comunei Ciorescu nr. 02/1-38-529 din data de 19 septembrie 2020 nu se încadrează în nici unul din actele indicate expres în dispozițiile art. 163 Codul administrativ.

Ulterior, la data de 07 iunie 2022 Primăria comunei Ciorescu și Primarul comunei Ciorescu, mun.Chișinău, reprezentați de avocatul Anatolie Barbacari a prezentat motivarea suplimentară a recursului.

În susținerea recursului a invocat că, informația solicitată de Svetlana Lisițin și anume Decizia Consiliului comunei Ciorescu nr. 2/5 din 26.04.2006 nu se află în posesia APL Ciorescu, or aceasta a fost transmisă spre arhivare/păstrare în arhiva municipiului Chișinău str. Teilor, 7/1, fapt care se confirmă prin procesul-verbal nr. 18 de predare-primire a documentelor la păstrare de stat din 07.12.2012, în condițiile legii, serviciului municipal de arhivă Chișinău.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) Cod administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

Iar, conform art. 245 Cod administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 8 februarie 2022, Primăria comunei Ciorescu și Primarul comunei Ciorescu, mun.Chișinău, reprezentați de avocatul Anatolie Barbacari a depus recurs la 11 aprilie 2022. Dispozitivul deciziei din 8 februarie 2022 a instanței de apel a fost recepționat de avocatul Anatolie Barbacari prin intermediul adresei electronice la 18 martie 2022 (f.d.128).

Decizia motivată din 8 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost recepționată de către Primăria comunei Ciorescu, mun.Chișinău la data de 18 mai 2022 conform avizului de recepție (f.d.147-148).

Prin urmare, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ menționează că Primăria comunei Ciorescu și Primarul comunei Ciorescu, mun.Chișinău, reprezentați de avocatul Anatolie Barbacari s-a conformat prevederilor legale și a depus recursul motivat la 11 aprilie 2022 și supliment la recurs la 07 iunie 2022, în termenul prevăzut de art. 245 din Codul administrativ.

Examinând temeiurile invocate în recursul depus de Primăria comunei Ciorescu și Primarul comunei Ciorescu, mun.Chișinău, reprezentați de avocatul Anatolie Barbacari, în raport cu materialele cauzei, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 246, alin. (1) Cod administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar în acord cu alin. (2) din art. 246 Cod administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f).

Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține, că Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevelopativ al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare ex officio a erorilor de drept.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ.

Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996,

Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea *Helmerts c. Suediei* 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Primăria comunei Ciorescu și Primarul comunei Ciorescu, mun.Chișinău, reprezentați de avocatul Anatolie Barbacari.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul depus de Primăria comunei Ciorescu și Primarul comunei Ciorescu, mun.Chișinău, reprezentați de avocatul Anatolie Barbacari se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Aliona Miron

Iurie Bejenaru